

6.

**ULUSLARARASI
TÜRKİYE TÜRKÇESİ
AĞIZ ARAŞTIRMALARI
ÇALIŞTAYI**

5-7

EKİM 2023

ELÂZİĞ

5 Ekim 2023 Perşembe

09.00 Çalıştay Kayıt-Fırat Üniversitesi Kongre Merkezi

10.00 Açış
Açış Konuşmaları
AÇIŞ OTURUMU

Fırat Üniversitesi Kongre Merkezi

10.30-12.00

Başkan: Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Prof. Dr. Leylâ KARAHAN – Yeni Derleme Sözlüğü Çalışmaları

Prof. Dr. Serdar YAVUZ – Ağız Araştırmaları Veri Tabanı

Doç. Dr. Özgür AY – Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi’ndeki Son Gelişmeler

Prof. Dr. Caner KERİMOĞLU – *Ağız Bilimi El Kitabı* Üzerine Düşünceler

12.00 Öğle Yemeği: Üniversite Evi

5 Ekim 2023 Perşembe

Mimar Sinan Salonu

1. Oturum

13.30-14.45

Başkan: Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN

Prof. Dr. Selma GÜLSEVİN – Tekeli Yörükleri Ağızlarının Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki Yeri

Prof. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR – Alanya’da Yeni Oluşum Sürecindeki Ağız Verileri ve Toplum Dil Bilimsel Özellikleri

Doç. Dr. Ferdi GÜZEL, Doç. Dr. Kenan AZILI – *Derleme Sözlüğü*’ndeki Tek Veriler Üzerine

Mustafa Selçuk DİLSİZ – Bahaeddin Ögel’in *Türk Kültür Tarihine Giriş (I-IX)* Eserinde

Anadolu Ağızlarına Dair Veriler Üzerine Bir Değerlendirme

Tartışma ve Değerlendirme

14.45-15.00 Çay - Kahve Arası

2. Oturum

15.00-16.15

Başkan: Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN

Dr. Öğr. Üyesi Esra KİRİK – Kahramanmaraş’ın Türkoğlu İlçesi Yeniköy Mahallesi’ndeki Bulgaristan Türk Göçmenlerinin Ağız Özellikleri

Doç. Dr. Tuncay BÖLER – Necip Asım Yazıksız’ın Türkiye Türkçesi Ağızlarına Dair Çalışmaları

Doç. Dr. Emine ATMACA - Kaş (Antalya) İlçesinde Yaşayan Barak Türkmenlerinin Ağız Özellikleri

Dr. Öğr. Üyesi Münir ERTEN - Akşehir Merkez Ağzı

Tartışma ve Değerlendirme

16.15-16.30 Çay - Kahve Arası

3. Oturum

16.30-17.45

Başkan: Prof. Dr. Mehmet AYDIN

Prof. Dr. Yeter Torun ÖĞRETMEN - A Maddesi Özelinde Tanıklama ve Tanık Cümleler Açısından *Derleme Sözlüğü*

Prof. Dr. Musa ÇİFCİ - Ağız Araştırmalarında Amaç ve Sonuç Yazımı

Doç. Dr. Hakan AKCA - Ağız Çalışmalarında Parçalar Üstü Ses Birimlerin Gösterilmesi ve İncelenmesi ile İlgili Sorunlar

Dr. Serdar KARACA - Rus Türklük Bilimi ve Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları

Tartışma ve Değerlendirme

18.00 Akşam Yemeği

20.00 Konser: Türk Dünyasından Esintiler, Öğr. Gör. Mustafa ÖZTÜRK

6 Ekim 2023 Cuma

Mimar Sinan Salonu

1. Oturum

09.00-10.15

Başkan: Prof. Dr. Nadir İLHAN

Prof. Dr. Serdar YAVUZ - Ağız Çalışmalarının Atıf Alabilme Durumu

Doç. Dr. Gülnara ALİYEVA - Azerbaycan Türkçesi ve Ağızlarının Dil Özellikleri ile Trabzon Ağızı Arasındaki Ortaklıklar Üzerine Bir İnceleme

Doç. Dr. Ahmet HAŞİMİ- Antakya Ağızında Bitki ve Hayvanlarla İlgili Unutulmaya Yüz Tutan Kelimeler Üzerine Bazı İnceleme ve Değerlendirmeler

Dr. Öğr. Üyesi- Hayrettin PARLAKYILDIZ - KKTC’de Ağızların Güncelliği

Dr. Ahmet ÇAM - Anadolu Ağızları ile Şahseven Türkçesinin Ortak Özellikleri

Tartışma ve Değerlendirme

10.15-10.30 Çay - Kahve Arası

2. Oturum

10.30-11.45

Başkan: Prof. Dr. Yeter Torun ÖĞRETMEN

Prof. Dr. Mehmet AYDIN - Aybastı Ağızında Saklanan Yer Adları

Doç. Dr. Niymet BAHŞİ, Prof. Dr. Nesrin SİS - Malatya İli Ağız Bölgeleri Üzerine Bir Araştırma

Dr. Elnara AMİRLİ - Türk Xalqları Folklorunda Toponim-Örnəklərin Süjet Xüsusiyyətləri

Züleyha AK - Ağız Ağızında Azerbaycan Türkçesi İzleri

Tartışma ve Değerlendirme

3. Oturum

14.00-15.15

Başkan: Prof. Dr. Faruk YILDIRIM

Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER - Öğr. Gör. Dr. Emine SOYYİĞİT - Gaziantep Ağız’ının Karşılaştırmalı İncelemesi

Dr. Fatih KURTULMUŞ - Ağız Araştırmalarında Veri Kaynağı Olarak Sosyal Medya

Yük. Kur. Uzm. Belgin Tezcan AKSU - *Türkçe Sözlük*’teki Bölge Ağızlarına Ait Söz Varlığının Tanımlanma Sorunları ve Öneriler

İrem ERTEN, Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR - Ağız Metinlerinde Metinsellik Ölçütleri İçin Trabzon Ağızları Üzerine Bir İnceleme

Tartışma ve Değerlendirme

17.30 Harput Gezisi

18.30 Harput’ta Akşam Yemeği

20.00 Hünkâr Konağı’nda Elazığ Harput Kürsü Başı Korosu

5 Ekim 2023 Perşembe

Kaşgarlı Mahmut Salonu

1. Oturum

13.30-14.45

Başkan: Prof. Dr. Ali AKAR

Prof. Dr. Cüneyt AKIN - Kırgız Türkçesi Ağızlarında Sovyetizm ve Siyasi Söylem

Fadime Nur KOCAAĞA - Elâzığ Ağızlarında Olumsuzluk

Pakize YILDIRIM - Elâzığ İli Ağızlarında Soru

Arş. Gör. Sıla Nur AKTAŞ - Türkiye Türkçesinde Eskiçil Ögeler: Ordu İli Örneği

Tartışma ve Değerlendirme

14.45-15.00 Çay - Kahve Arası

2. Oturum

15.00-16.15

Başkan: Prof. Dr. Çetin PEKACAR

Doç. Dr. Kenan ACAR - Bazı Batı Grubu Ağızlarında Ünlü Uyumlarına Direnmeye Çalışan Şahıs Ekleri: +im ve +iz

Doç. Dr. Hüseyin YILDIZ - Türkiye Türkçesi Ağızlarında /r/ Sesine Bağlı Ses Olayları ve Rotasizm / Zetasizm Problemine Katkıları

Arş. Gör. Hakan YÖYEN - Doğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Kapalı /e/ Sesi

Halil İLTEMİR - Gördes Ağzında Yükleme ve Yönelme Hâli Eki Değişikliği

Tartışma ve Değerlendirme

16.15-16.30 Çay - Kahve Arası

3. Oturum

16.30-17.45

Başkan: Prof. Dr. Serdar YAVUZ

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN - Türkiye Türkçesi ve Ağızlarında Kelime İçi -B Türemesi Üzerine

Doç. Dr. Eyup Sertaç AYAZ - Kars İli Ağızlarında En Az Çaba İlkesine Aykırı Bazı Fonetik Değişiklikler

Doç. Dr. Serdar BULUT - Antalya Ağızlarında Ünsüz İkizleşmesi

Öğr. Gör. Dr. Cemile UZUN - Balkan Ağızlarında Fonetik Çevreye Bağlı Olmayan O>U, U>O Değişimleri

Tartışma ve Değerlendirme

18.00 Akşam Yemeği

20.00 Konser: Türk Dünyasından Esintiler, Öğr. Gör. Mustafa ÖZTÜRK

6 Ekim 2023 Cuma

Kaşgarlı Mahmut Salonu

1. Oturum

09.00-10.15

Başkan: Prof. Dr. Hülya Arslan EROL

Prof. Dr. Ahmet DEMİRTAŞ, Arş. Gör. Murat DOĞAN - Türkiye Türkçesi Ağızlarında Ön Ses Tonlulaşması

Arş. Gör. Kübra Duran ŞAFAK - Doğu Anadolu Ağızlarında Kelime Başı B- > M- Değişmesi

Teslime TÜRKCAN - Elâzığ Ağızlarında Ünlü Düşmesi

Emine Şeyma Yüksel YÖYEN - Doğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Kelime Başında /b/>/p/ Değişmesi

Tartışma ve Değerlendirme

10.15-10.30 Çay - Kahve Arası

2. Oturum

10.30-11.45

Başkan: Prof. Dr. Cüneyt AKIN

Prof. Dr. Ayşe İLKER - Caferoğlu 1936'dan 2023'e: Gördes Salur ve Ulgar Köyleri Ağzında Zaman Dizinsel Değişmeler

Dr. Öğr. Üyesi Önder SEZER - Batı Grubu Ağızlarında Dudak Çekerliği

Doç. Dr. Elza Alışova DEMİRDAĞ - Kıbrıs Türk Ağızlarında Devrik Cümle Yapıları

Hüseyin DALLI - Türk Ağızlarında Söz Diziminin Evrensel Yapı Modelleri

Tartışma ve Değerlendirme

3. Oturum

14.00-15.15

Başkan: Prof. Dr. Ayşe İLKER

Prof. Dr. Nadir İLHAN - Türkiye Türkçesi Ağızlarında Vasıta Hâli Ekinin Kullanımı ve Ağız Tasnifleri Açısından Görünümü

Doç. Dr. Cahit BAŞDAŞ - Anadolu Ağızlarında Şahıs Zamirlerinin Yönelme Hâli Üzerine

Doç. Dr. Ergün ACAR - Sinop ve Yöresi Ağızlarında Hâl Ekleriyle Birleşen Çekim Edatları

Dr. Öğr. Üyesi Özkan AYDOĞDU - Giresun İli ve Yöresi Ağızlarında +DAn Hâl Ekinin İşlevsel Kullanımı

Tartışma ve Değerlendirme

15.15-15.30 Çay - Kahve Arası

4. Oturum

15.30-16.45

Başkan: Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR

Öğr. Gör. Ünal YILDIRIM, Prof. Dr. Ali YILDIRIM- Berendi Köyünde Kullanılan Atasözü, Deyim ve Söz Kalıpları

Doç. Dr. Alpay İGCI - Batı Rumeli'de Üçüncü Kişi İyelik Eki Üzerine

Prof. Dr. Turgut TOK, Büşra Nur YILDIZ - Beyşehir Gölü Mada Adası Ağzında Zaman ve Şahıs Eklerinin İşletimi

Öğr. Gör. Selma Özen ALLI - +rAk Ekinin Anadolu Ağızlarındaki Kullanımı Üzerine

Tartışma ve Değerlendirme

5 Ekim 2023 Perşembe

Yusuf Has Hacıp Salonu

1. Oturum

13.30-14.45

Başkan: Prof. Dr. Turgut TOK

Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR - İgnác Kúnos'un "Bursa Kırsalı Ağızları" Adıyla Verdiği Atasözleri

Dr. Yasemin Özcan GÖNÜLAL - İzmir İli Urla Yarımadası'nda Konuşulan Yerli ve Göçmen Ağızları

Arş. Gör. Aysun KANMAZ - *Derleme Sözlüğü*'nde Duygu Durumu İfade Eden Deyimlerin Türkiye Haritası Üzerinde Gösterimi

Emine SOMAK - Türkiye Türkçesi Ağızlarında Süreklilik Bildiren Yapılar "(X)P Dök- ve Ver Et-" Üzerine Bir Değerlendirme

Tartışma ve Değerlendirme

14.45-15.00 Çay - Kahve Arası

2. Oturum

15.00-16.15

Başkan: Prof. Dr. Selma GÜLSEVİN

Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN - Türkiye Türkçesi Ağızları Söz Varlığında Birleştirme Yoluyla Söz Yapımı

Doç. Dr. Burak TELLİ - Kahramanmaraş Ağzı Söz Varlığında Adlandırmalar

Doç. Dr. Türker Barış BULDUK - Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızlarında Hayvan Adlandırmaları

Dr. Öğr. Üyesi Onur YILDIRIM - *Derleme Sözlüğü*'nde Geçen "Çocuk" Adlandırmaları Üzerine Bir Değerlendirme

Tartışma ve Değerlendirme

16.15-16.30 Çay - Kahve Arası

3. Oturum

16.30-17.45

Başkan: Prof. Dr. Ahmet DEMİRTAŞ

Prof. Dr. Çetin PEKACAR - Feruz Köyü (Ayaş / Ankara) Ağzından *Derleme Sözlüğüne* Katkılar

Prof. Dr. Faruk YILDIRIM - Suriye ve Lübnan Türk Ağızlarında Arapça Bağlaç ve Ünlemler

Doç. Dr. Ümit HUNUTLU - Doğu Karadeniz'de Balıkçılıkla İlgili Söz Varlığı

Dr. Sinan KAZANCI - Güneybatı Makedonya'daki Bazı Yörük Türk Köyleri Söz Varlığında Hayvan Adları ve Hayvancılıkla İlgili Kavram Alanı

18.00 Akşam Yemeği

20.00 Konser: Türk Dünyasından Esintiler, Öğr. Gör. Mustafa ÖZTÜRK

6 Ekim 2023 Cuma

Yusuf Has Hacıp Salonu

1. Oturum

09.00-10.15

Başkan: Prof. Dr. Hatice ŞAHİN

Prof. Dr. Ali AKAR - Batı Anadolu Ağızlarında Eski Türkçe Bir Saklantı: öngürü

Prof. Dr. Mehmet EROL, Atanur ÖZDEMİR, Bestami BOZOĞULLARINDAN - Zorunlu Göçün Suriye Türkmenlerinin Dil ve Kültürlerine Etkisi Üzerine

Doç. Dr. Birol İPEK - Baskil (Elazığ) Yöresinde Eski Türkçenin İzleri

Dr. Ayla Hafız KÜÇÜKUSTA - Kuzeybatı Balkan Türk Ağızları ve Bunların İçerisinde Prizren Ağzı: Geçmiş ve Bugünü

Tartışma ve Değerlendirme

10.15-10.30 Çay - Kahve Arası

2. Oturum

10.30-11.45

Başkan: Prof. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR

Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL - Suriye Türkmen Türkçesi Ağızlarında "ögrü" Edatı

Prof. Dr. Mustafa SARI - Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yaşayan Çığ Sözü'nün Tarihî ve Kültürel Uzantıları

Dr. Öğr. Üyesi Zahide PARLAR - Karadeniz Bölgesi Ağızlarında Denizcilik Kavram Alanına Ait Söz Varlığı

Celal GÖRGEÇ - Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanılan sağar~sahar~sâr/ zağar~zahar~zâr Zarfının Yapısı ve Kökeni Üzerine

Tartışma ve Değerlendirme

13.00 Öğle Yemeği: Üniversite Evi

3. Oturum

14.00-15.15

Başkan: Prof. Dr. Ali CİN

Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN - Kuzey Makedonya ve Kosova Türk Ağızlarında "Hem" Bağlacının Farklı Kullanım ve İşlevleri

Dr. Hasan Ali ÇETİN - *Derleme Sözlüğü*'nde Ünlem İfadesi Olan Sözcükler

Büşranur ASLAN - Besni Ağzı Söz Varlığı

Hatice TEKLER - *Dîvânu Lugâti't-Türk*'te Yer Alan Sevgi ve Övgü Bildiren Sözcüklerin Anadolu Ağızlarındaki Görünümü

Tartışma ve Değerlendirme

15.00-15.45 Çay - Kahve Arası

4. Oturum

15.30-16.45

Başkan: Prof. Dr. Musa ÇİFCİ

Prof. Dr. Ali CİN - Türkiye Türkçesi Ağızlarında “Utan-” Kavramıyla İlgili Kelimeler Üzerine
Dr. Öğr. Üyesi Serap EKŞİOĞLU - Anlam Bilimsel Bağlamıyla Rize Ağzındaki Seslenme
Ünlemleri

Dr. Öğr. Üyesi Reshîde GÖZDAŞ - Bolu İli Ağızlarında Çocuk Diline Ait Kelime Dağarcığı

Öğr. Gör. Dr. Lütfiye GÜVENÇ, Dr. Ahmet ÇAM - Kayseri Ağızlarında Kullanımdan Düşen

İki Söz: “Deli Savı, İrkek Savı”

Kapanış Oturumu

16.45-17.15

Başkan: Prof. Dr. Leylâ KARAHAN

Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN

Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

17.30 Harput Gezisi

18.30 Harput’ta Akşam Yemeği

20.00 Hünkâr Konağı’nda Elazığ Belediyesi Harput Müziği Korosunun Kürsü Başı Programı

7 Ekim 20023 Cumartesi

09.30 Eski Baęlar-Sivrice-Hazar Gölü Gezisi İçin Hareket

14.30 Elazığ Belediyesi Kùltür Park Tesislerinde Yemek

